

מ"ת 25166/07/15 - ישראל אוזיפה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 25166-07-15 מדינת ישראל נ' אברג'יל (עציר) ואח'
בפני כב' השופט אברהם הימן
המבקש ישראל אוזיפה (משיב 4)

נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר בהחלטה שהורתה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים בתנאי איזוק אלקטרוני.

רקע דיוני

ביום 13.7.15 הוגש כנגד המבקש ואחרים כתב אישום במסגרת פרשה אשר זכתה לכינוי- "פרשת 512". כתב האישום כולל 13 אישומים, אשר חמישה מהם מיוחסים למבקש. העובדות המהוות את האישומים פורטו בהרחבה בהחלטות קודמות, הן של בית משפט זה ובראשן החלטה מיום 2.5.16 שנתן כב' השופט ב' שגיא בבקשת המעצר והן של בית המשפט העליון, ביניהן ראו בעיקר החלטה מיום 18.7.16 בבש"פ 5273/16 ו- 5276/16 שנדונו יחדיו.

לצורך החלטה זו אביא את תמצית פרטי האישומים המיוחסים למבקש כפי שקבע אותם בית המשפט העליון במסגרת בש"פ 1159/17 מדינת ישראל נ' אוזיפה [פורסם בנבו] (20.2.17):

"למשיב - הנאשם 4 בכתב האישום - מיוחסים חמישה מהאישומים: הראשון - הנסב על פעילותו הכללית של הארגון; השלישי - הנסב על ניסיון לרצוח את זאב רוזנשטיין (שהיה מסוכסך עם ראשי הארגון) בשנת 2003; הרביעי - הנסב על ניסיון רצח נוסף של רוזנשטיין משנת 2003, שהוביל למותם של שלושה עוברי אורח ולפציעתם של רבים אחרים; וכן האישומים השביעי והאחד-עשר - הנסבים על עסקאות סמים בינלאומיות שערך הארגון. בגין המעשים המפורטים באישומים אלה יוחסו למשיב העבירות הבאות: מנהל בארגון פשיעה לפי סעיף 2(א)(1) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003 (להלן: חוק ארגוני פשיעה);

סיוע לאחר מעשה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 260 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וסעיף 3 לחוק ארגוני פשיעה; סיוע לרצח במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיפים 300(א)(2) ו-31 לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק ארגוני פשיעה; סיוע לפציעה בנסיבות מחמירות במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיפים 334, 335(א)(2) ו-31 לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק ארגוני פשיעה; סיוע לגרימת חבלה של ממש במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיפים 380 ו-31 לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק ארגוני פשיעה (ריבוי עבירות); קשירת קשר לפשע במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיפים 449(א) לחוק העונשין וסעיף 3 לחוק ארגוני פשיעה; ייצוא, ייבוא, מסחר והספקה במסגרת ארגון פשיעה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים וסעיף 3 לחוק ארגוני פשיעה".

יחד עם כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים.

יוער כי מעצרו של המבקש, ביום 18.5.15, בקשר לכתב האישום נשוא הליך זה, בוצע בעת שהמבקש ריצה בישראל עונש מאסר שנגזר עליו בארצות הברית בקשר לפעילותו בארגון הפשיעה.

בהחלטה מיום 2.5.16 קבע בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) בעניין קיומה של תשתית ראייתית לכאורית למעצר כיבאשר לאישום הראשון - קיימות ראיות לכאורה לכך שהמבקש שימש כמנהל בארגון פשיעה, באשר לאישום השלישי - קיימות ראיות לכאורה בדבר מעורבותו של המבקש במתואר וזו מסתכמת בעבירה של סיוע לאחר מעשה אם כי קיימת חולשה ראייתית, באשר לאישום הרביעי קיימת חולשה ראייתית משמעותית הנובעת בעיקר מהעדר נתונים קונקרטיים ביחס לטיב מעשיו של המבקש, כך גם נקבע ביחס לאישום השביעי והאישום האחד עשר (שעניינם בעסקאות סמים) כאשר לגבי האישום השלושה עשר (עבירות מס) צוין כי מדובר באישום הנגזר מהאישומים האחרים לגביו לא הרחיבו הצדדים טיעון וכי ממילא מידת השפעתו על עילת המעצר נמוכה.

כמו כן נקבע באותה החלטה כי מתקיימות בעניינו של המבקש עילות מעצר בעילה של מסוכנות ומשום חשש לשיבוש הליכים בדרך של הימלטות מן הדין. עם זאת נקבע כי עוצמתה של עילת המסוכנות מופחתת וכי את עילת השיבוש ניתן לאיין באמצעות הטלת תנאים. בית המשפט מצא להתחשב בחלוף הזמן המשמעותי מאז מועד ביצוע העבירות, ומשכו הצפוי של המשפט, על מעצרו של המבקש בתנאי פיקוח אלקטרוני ואנושי ובכפוף לערבויות.

בהחלטה מיום 15.5.16 אישר בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) חמישה מפקחים.

על שתי החלטות אלה הוגש ערר מטעם המשיבה במסגרת בש"פ 3925/16. בהחלטה מיום 23.5.16 הורה בית המשפט העליון (כב' השופטת ע' ברון) על החזרת הדיון לבית משפט זה לשם הזמנת תסקיר שיבחן את התאמתו של המבקש למעצר בפיקוח אלקטרוני.

בהחלטה מיום 30.6.16 וחרף המלצה שלילית של שירות המבחן הורה בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) בשנית על מעצרו של המבקש בתנאי פיקוח אלקטרוני.

ערר שהגישה המשיבה על החלטה זו במסגרת בש"פ 5273/16 התקבל ביום 18.7.16. בית המשפט העליון (כב' השופט צ' זילברטל) קבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית לאישום השלישי ולאישום הרביעי המייחסים למבקש מעורבות בסיוע לרצח וכי נשקפת מהמבקש מסוכנות משמעותית וקיים בעניינו אף חשש משמעותי מהימלטות מאימת הדין ומשיבוש הליכי משפט. על כן הורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. משום החשיבות והקשר לענייננו, ראוי להביא מדברי בית המשפט העליון באותו הליך:

"המעשים החמורים המיוחסים לאוזיפה מלמדים על מסוכנות משמעותית הנשקפת ממנו, כאשר זה נטל חלק מרכזי בפעילותו ובניהולו של ארגון פשיעה בינלאומי רצחני, שעסק בסחר בסמים בהיקפים נרחבים ביותר, וביצע, לכאורה, בתעוזה שאינה נתפשת, מעשים אלימים שסיכנו את ביטחון הציבור כולו. בהקשר זה יצוין, כי איני סבור שהמסוכנות הנשקפת מאוזיפה פחותה מאחר שעיקר עיסוקו בארגון התמצה בתחום הסחר בסמים, ואין אינדיקציה למעורבותו במעשיו האלימים של הארגון, כקביעת בית המשפט המחוזי. ראשית, בהתאם לקביעותי ביחס לתשתית הראייתית הלכאורית באשר למיוחס לאוזיפה באישום השלישי והרביעי, דומה כי הייתה לו מעורבות, אף אם לא מרכזית, גם בפעולותיו האלימות של הארגון. שנית, אף אם "התמחותו" של אוזיפה התמצתה בתחום הסמים, נוכח זיקתו לארגון ומעורבותו המרכזית בה, מצאתי היגיון רב בטענת המדינה לפיה אוזיפה לא היה ממודר מפעילות הארגון האלימה וכי הייתה לו מודעות שרווחי הארגון מעסקאות הסמים שבוצעו נותבו גם להוצאה לפועל של פעילות אלימה מעין זו. בצד זאת, ובניגוד לקביעתי באשר לשני המשיבים הנוספים, לא מצאתי כי יש בחלופי הזמן מאז האירועים המתוארים בכתב האישום כדי ללמד על מסוכנות פחותה הנשקפת מאוזיפה אשר יש בה כדי להצדיק מעצרו בפיקוח אלקטרוני - ויוזכר כי לשיקול זה הוענק משקל מכריע בהחלטתי ביחס לאביטן וסוסן. כאמור, בחלקה הארי של התקופה שחלפה מאז הביצוע הלכאורי של המעשים האמורים, שהה אוזיפה במשמורת כזו או אחרת, באופן שאינו מאפשר להתרשם מניסיונות שיקום בעניינו ואפשרות לשינוי דרכיו, ולא הובאה בפני כל אינדיקציה המלמדת על תהליכים מעין אלו. מנגד, לטענת המדינה, וכפי שאף דיווח אוזיפה לשירות המבחן, האחרון עודו שומר על קשר הדוק עם מעורבים אחרים בפרשה, ובכללם אברג'יל. אכן, קשרים מעין אלו אינם מהווים עבירה לכשעצמם או מקימים עילת מעצר בעניינו, אך דומה כי יש בהם כדי להצביע במידה מסוימת על דבקותו של אוזיפה בהתנהלותו העבריינית, ויש בהם כדי להעצים את המסוכנות הנשקפת ממנו. ... לא-זו-אף-זו, העבירות המיוחסות לאוזיפה גם מקימות עילת מסוכנות סטטוטורית. על כן, ככלל, רק במקרים חריגים ניתן יהיה להסתפק בחלופה לנאשם המיוחסות לו עבירות כגון דא, בין היתר, נוכח המסוכנות האינהרנטית הטבועה בהן. בעניינו של אוזיפה, בניגוד לעניינם של אביטן וסוסן, לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות סטייה מן הכלל האמור.

זאת ועוד; עובר למעצרו של אוזיפה, מרכז חייו היה בפועל בארצות אירופה ולא בישראל, ויש בכך כדי להעצים את החשש מפני הימלטותו מן הדין, אשר מתקיים במידה זו או אחרת ביחס לכל אחד מהנאשמים בפרשה נוכח חומרת האישומים, אך מתחזק בעניינו. לבסוף, בהתחשב במיוחס לאוזיפה באישום השלישי, ובמיוחד נוכח העובדה שעקבותיו של ירון מעולם לא נמצאו ושאוזיפה שותק באשר לגורלו, דומה כי גם עילת המעצר שעניינה שיבוש

מהלכי משפט מתעצמת בעניינו, כאשר אוזיפה, לכאורה, לא בחל בעבר באמצעים על-מנת להשפיע על עדי תביעה פוטנציאליים. נוכח כלל האמור, סבורני כי די בעילות מעצר עצמתיות אלה, לצד קביעותי באשר לתשתית הראייתית הלכאורית בעניינו, כדי להוביל לקבלת עררה של המדינה בהקשרו של אוזיפה ולהורות על מעצרו עד תום ההליכים. אכן, לא נעלם מעיני כי משפטו של אוזיפה צפוי להמשך זמן רב למדי, אך לא מצאתי כי יש בכך, לעת הזו, כדי להטות את הכף לטובת מעצרו בפיקוח אלקטרוני. יש לזכור כי בכל פעם בה תגיע המדינה לפתחו של בית משפט זה בבקשה להארכת מעצרו לפי סעיף 62 לחוק, יהיה עליה הנטל להראות כי מערך האיזונים, ובכלל זה הימשכותו של ההליך העיקרי, עדיין מצדיק את המשך מעצרו מאחורי סורג ובריח".

בהחלטה שניתנה ביום 2.1.17 במסגרת בש"פ שעניינו בבקשה רביעית להארכת מעצרו של המבקש לפי סעיף 62 לחוק המעצרים הורה בית המשפט העליון (כב' השופט א' שוהם) על עריכת תסקיר מעצר עדכני בעניינו של המבקש אשר יבחן את התאמתו למעצר בפיקוח אלקטרוני.

בהחלטה שנתן בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) ביום 2.2.17 וחרף המלצה שלילית של שירות המבחן הורה על מעצרו של המבקש בתנאי פיקוח אלקטרוני ופיקוח אנושי של ארבעה מפקחים, תוך שציין שהבחינה שעורך בית המשפט רחבה יותר וכי חששו של שירות המבחן ליתן המלצה לשחרור מקום בו מדובר בפרשה המדוברת ניתן להבנה.

ערר שהגישה המשיבה על החלטה זו במסגרת בש"פ 1159/17 נדחה ביום 20.2.17, ובית המשפט העליון (כב' השופטת ד' ברק-ארז) הורה על העברתו של המבקש למעצר בפיקוח אלקטרוני בכפוף להסדרת התנאים והערבויות שנקבעו בהחלטת בית משפט זה. בהחלטתו זו התחשב בית המשפט במסגרת שיקוליו במשך הזמן בו נתון המבקש במעצר, במשכו הצפוי של ההליך ובאינדיקציות חיוביות שעלו מן התסקיר.

בהחלטת בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) מיום 30.3.17 שונה מתווה תנאי הערובה באופן שאיפשר למבקש לעמוד בו.

ביום 3.4.17 הועבר המבקש למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני.

בהחלטת בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) מיום 21.8.17 אושר למבקש חלון למשך שעה אחת בכל ערב בין השעות 19:00-20:00 מטעמים רפואיים.

במקביל להליכים שאוזכרו לעיל, הוגשו בקשות להארכת מעצרו של המבקש בתנאי פיקוח אלקטרוני לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. האחרונה בהן, שיטית במספר, אשר הוגשה לפני כחודשיים, התקבלה על פי החלטה מיום 29.3.18 (כב' השופט נ' הנדל), בבש"פ 2061/18, ועל פיה הוארך מעצרו של המבקש בתשעים ימים בניכוי מעצר הביניים ובפועל ב- 76 ימים. ראוי להביא מדברי בית המשפט העליון בהחלטה זו ואף באריכות המתחייבת, כדלהלן:

"ביחס לקצב ניהול ההליך, בהחלטתי מהימים האחרונים בבש"פ 1916/17, שעסקה גם היא בתיק שבמוקד הבקשה שלפניי, עמדתי על כך שלמרות היקפו הרחב של התיק והחומר, ההליך מתנהל בקצב סביר יחסית לגודלו, תוך שבית המשפט המחוזי מקדיש לו שלושה ימי דיונים בשבוע. פרשת התביעה נמצאת בעיצומה בעת הזו, ונשמעו כבר 36 עדי תביעה. אכן מוקדשים משאבים רבים לקידומו של התיק, וגם במבט לאחור וגם במבט צופה פני עתיד ההתקדמות הינה עקבית ורציפה. עוד ראוי לציין שעל אף שהמשיבים שוהים במעצר זמן בלתי מבוטל, שלושתם הועברו כבר למעצר בפיקוח אלקטרוני, אשר על אף היותו מעצר, פגיעתו במשיבים פחותה, ותנאיו נוחים יותר מאשר אלו של מעצר מאחורי סורג ובריח. מהצד האחר, על אף המועדים הרבים שנקבעו לשמיעת התיק, והתקדמותו עד כה, הדרך עוד ארוכה לסיים ההליך.

קצב ניהול ההליך אינו ניצב לבדו, והוא נבחן אל מול מסוכנותם של המשיבים, כאשר מסוכנות זו נלמדת בעיקר מהאישומים המופנים כנגד המשיבים. כאמור, כנגד שלושת המשיבים תלוי אישום חמור בגין אירוע הרצח המשולש ברחוב יהודה הלוי. ברם, מעורבותם בפרשה שונה, וכך גם העבירות בהן הם מואשמים, והתשתית הראייתית כנגדם. בעניינם של נאשמים 3 ו-4 נקבע כי ישנן ראיות לכאורה, אולם ביחס לנאשם 4 נקבעה חולשה ראייתית משמעותית. ... מעבר לאישום הרביעי בעניין הרצח המשולש, כנגד נאשמים 3 ו-4 מופנה גם אישום חמור בנוגע להיותם מנהלים בארגון פשיעה, כאשר אף נקבע קיומן של ראיות לכאורה למעורבותם זו. נגד נאשם 4 מופנים אישומים חמורים נוספים בגין ניסיון לרצח, ועבירות סמים, כאשר לגביהם נקבע קיומן של ראיות לכאורה אך יחד עם חולשה ראייתית... לאחר שקלול המכלול, לרבות ההשוואה לנאשמים אחרים תוך שימת דגש על נאשם 11, סבורני כי מסוכנותם של נאשמים 3 ו-4 מצדיקה את השארתם במעצר בפיקוח אלקטרוני. כך בניגוד לנאשם 14. יוצגו נימוקי למסקנה זו. מהאישום הראשון בכתב האישום עולה כי נאשמים 3 ו-4 מהווים דמויות מרכזיות בארגון הפשע, ושותפים פעילים בניהולו והפעלתו. אף אם ביחס לאישום הרצח החמור מעורבותם לפי כתב האישום לא הייתה מרכזית ביותר, ובפרט הדברים נאמרים לגבי נאשם 3 - חלקם של נאשמים אלו במבנה ההיררכי של הארגון, והיותם מנהלים בו, תומכים במסקנה האמורה. עוד יש להוסיף כי גם עבירות הסמים המיוחסות לשניים חמורות הן, ואף שעבר זמן רב מביצוען, הן עדיין מלמדות על מסוכנות בפני עצמה.

באופן פרטני, ... ביחס לנאשם 4, מסוכנותו כבר נדונה בהרחבה בהחלטות קודמות, ולא מצאתי כי נקודת האיזון השתנתה בעניינו. אפנה בהקשר זה לדבריו של השופט צ' זילברטל בהחלטתו לקבל את ערר המדינה על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, אשר נכתבו לאחר ניתוח יסודי של מעורבות נאשם 4 בפרשות, והמסוכנות הנשקפת ממנו: "המעשים החמורים המיוחסים לאוזיפה מלמדים על מסוכנות משמעותית הנשקפת ממנו, כאשר זה נטל חלק מרכזי בפעילותו ובניהולו של ארגון פשיעה בינלאומי רצחני, שעסק בסחר בסמים בהיקפים נרחבים ביותר, וביצע, לכאורה, בתעוזה שאינה נתפשת, מעשים אלימים שסיכנו את ביטחון הציבור כולו" (בש"פ 5273/16 מדינת ישראל נ' אוזיפה, פס' 26 (18.7.2016)).

אף אין לקבל את טענת סנגורי נאשמים 3 ו-4 לגבי האפליה של מרשיהם אל מול נאשמים 11 ו-17, שכבר שוחררו לחלופות מעצר. ההשוואה אינה איתנה מהסיבה שנאשמים 3 ו-4

מואשמים באישומים חמורים נוספים על אלו בהם מואשמים נאשמים 11 ו-17. כך למשל לנאשמים 11 ו-17 לא מיוחס כל חלק פעיל בניהול ארגון הפשיעה, בעוד שכלפי נאשמים 3 ו-4 תלוי האישום הראשון החמור בגין תפקידם כמנהלים בארגון. גם היקף עבירות הסמים בהם מואשמים נאשמים 3 ו-4 גדול ומשמעותי יותר... מעורבותם לכאורה של נאשמים 3 ו-4 בניהול ארגון הפשיעה, אשר הוציא תחת ידיו שלל עבירות חמורות ומעשי אלימות, ממקמת אותם בנקודה שונה מבחינת מסוכנותם, מזו של נאשמים אחרים בכתב האישום. ניתן להניח שזו גם אחת הסיבות שעד כה המדינה ובית המשפט המחוזי לא נעתרו לבקשותיהם של נאשמים אלו לחלונות אוורור משמעותיים, למעט החלון המצומצם שניתן לנאשם 4 מטעמים רפואיים, וזאת בניגוד לנאשמים אחרים כגון נאשם 14. ודוקו, הדברים עדינים בשל הנימוקים שפורטו לרבות סוג המעצר - פיקוח אלקטרוני - בו שוהים נאשמים 3 ו-4, קצב המשפט והתקדמותו לרבות התקופה שנותרה עד לסיום ההליך, ובחינה אינדיבידואלית של המסוכנות העולה ממעשיהם לכאורה. על כן כאמור החלטה זו מתייחסת לנקודת הזמן השייכת לבקשה".

ביום 2.5.18 הגיש המבקש את הבקשה הנדונה לעיון חוזר בהחלטה מיום 2.2.17 וטען כי בשל חלוף הזמן ושינוי נסיבות הגיעה העת להורות על הסרת הפיקוח האלקטרוני והאנושי ולהקל בתנאים המגבילים בהם הוא נתון מזה תקופה ארוכה.

ביום 17.5.18 התקיים לפני דיון בבקשה במהלכו שמעתי את טיעוני באי כוח הצדדים.

טיעוני באי כוח הצדדים

בא כוח המבקש טען כי מעת מעצרו של המבקש ביום 18.5.15 ובמשך כשנתיים עד ליום 30.3.17 היה נתון המבקש במעצר של ממש כאשר מאז ובמשך למעלה משנה וחודשיים נתון הוא בתנאי מעצר קשים הפוגעים בו באופן בלתי מידתי ובעיקר במצבם הנפשי והכלכלי של בני משפחתו ושל מפקחיו. בהקשר זה נטען כי המבקש כבן 60 והוא סובל מבעיות רפואיות שונות, וכי מעצרו הוא בדירת דודתו שהיא קטנה וצפופה ומתגוררים בה בני משפחה נוספים, כאשר המבקש שוהה בחדר קטן באותה דירה. נטען כי תנאי מחיה אלה קשים למבקש וכי מלבד הפגיעה בחירותו נפגעת חירותם של מפקחיו. בהקשר זה נטען כי עיקר הפגיעה היא באחיו של המבקש הנושא העיקרי בנטל הפיקוח ואשר לצורך כך שינה את אורחות חייו באורח קיצוני והקריב את חייו האישיים, בריאותו ופרנסתו. כמו כן נטען כי על רקע נסיבות אלה, נוצר מתח רב בין המבקש לבין אחיו באופן הפוגע במרקם המשפחתי ובמצבם הנפשי של המבקש ושל דיירי הבית. בא כוח המבקש טען כי לנוכח ההקלות שניתנו למעורבים אחרים בפרשה המואשמים בעבירת רצח ובעבירות חמורות נוספות בדמות חלונות התאווררות ויציאה לעבודה הרי שפערים אלה בינם לבין המבקש יוצרים תחושה של אי נוחות העולה כדי אפליית המבקש. כמו כן נטען כי המבקש עמד בתנאים, גם במהלך התקופה שקדמה להסגרתו, ולא נרשמו לחובתו הפרות ובכך הוכיח כי הוא ראוי לאמון בית המשפט וכי הערבויות מהוות גורם מרתיע. על כן ולאור הדרך הארוכה הצפויה עד לסיום ההליך, עתר בא כוח המבקש להורות על הסרת האיזוק האלקטרוני ועל שחרורו של המבקש לחלופת מעצר בתנאים קלים יותר. לחלופין, עתר בא כוח המבקש להורות על חלונות התאווררות

רחבים משעה 17:00-20:00 וכן להסיר את חובת הפיקוח האנושי בעת שהמבקש שוהה בדיונים ארוכים בבית המשפט ובימי שני ורביעי.

באת כוח המשיבה התנגדה לבקשה והפנתה להחלטת בית המשפט העליון מיום 29.3.18 בה התייחס למסוכנות הנשקפת מהמבקש בהתאם לחלקו בארגון הפשיעה ובעבירות בהן מואשם וקבע כי נקודת האיזון לא השתנתה. באשר לחלוף הזמן טענה באת כוח המשיבה כי מדובר במושג יחסי הצריך להיבחן על רקע המעורבות המיוחדת למבקש כמנהל בארגון פשיעה רצחני. כמו כן טענה כי לא הוכח כל שינוי בנסיבות המצדיק הקלה בתנאי המעצר. באשר לחלונות התאווירות, התנגדה באת כוח המשיבה, הפנתה לבש"פ 77/17 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.1.17) (להלן- "עניין פלוני") וטענה כי יש להיזהר ממדרון חלקלק. באשר לפיקוח אלקטרוני ללא פיקוח אנושי הפנתה לבש"פ 5364/17 מדינת ישראל נ' איינאו [פורסם בנבו] (17.8.17) (להלן- "עניין איינאו") וטענה כי אין הדבר מתיישב עם תכליות החוק.

דין והכרעה

סעיף 52 לחוק המעצרים קובע שלוש עילות היכולות לבסס בקשה לעיון חוזר בהחלטות הנוגעות למעצרו של נאשם או לשחרורו בתנאים מגבילים והן- גילויין של עובדות חדשות; שינוי נסיבות; או חלוף זמן ניכר ממתן ההחלטה בנושא המעצר או השחרור לחלופה, ועד למועד הגשת הבקשה.

בהליך כאמור, על בית המשפט לבחון את נקודת האיזון בין המסוכנות הנשקפת מהמבקש לבין מידתיות האמצעים המגבילים שהוטלו עליו על מנת לאיינה, וכך נקבע:

מטרתו של הליך העיון החוזר בהחלטה על תנאי שחרור ממעצר היא אפוא לבחון, האם מאז שניתנה ההחלטה על תנאי השחרור לחלופת מעצר השתנו הנסיבות, או נתגלו עובדות חדשות, אשר יש בהן כדי להשפיע על תנאי השחרור, באופן שיש בו "כדי לשנות את נקודת האיזון הראויה בין עניינו של הנאשם בהגשמת חירותו האישית כפרט לבין האינטרס הציבורי בהגנה על בטחון הציבור והבטחת תקינות ההליך השיפוטי" (בש"פ 2/06 זילברפלג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.2.2006)) (בש"פ 1523/18 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (22.2.18)).

הבקשה שלפני מושתת, אפוא, על שתי עילות- שינוי נסיבות וחלוף הזמן. באשר לאלה נקבע כי:

'שינוי נסיבות' מוגדר כמידע אשר יכול היה להניע את השופט מלתת את החלטתו המקורית, לו היה מודע למידע זה בשעתו ... כלומר, על המידע להיות מהותי ומשמעותי דיו על מנת להביא לשינוי ההחלטה המקורית. 'פרק זמן ניכר' פורש בפסיקה בגמישות, תוך איזון ראוי בין הפגיעה הנגרמת לנאשם בשל חלוף הזמן, לבין האינטרס הציבורי. בגדר איזון זה יש

להביא בחשבון את טיב האישומים המיוחסים לנאשם, מידת המסוכנות הנשקפת ממנו, התנהגותו במעצר ונסיבותיו האישיות".

המבקש, יליד 1959, כיום כבן 59, עצור מעת שהוגש כתב האישום ביום 13.7.15, במשך כשנתיים ועשרה חודשים, כאשר מיום 3.4.17, ובמשך כשנה וחודשיים, נתון הוא במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני ואנושי בבית דודתו ברמלה תחת פיקוחם של ארבעה מפקחים.

במסגרת חמישה אישומים מבין אלה שבכתב האישום מיוחסות למבקש עבירה של סיוע לאחר מעשה של ניסיון לרצח וגרימת חבלה, עבירה של סיוע לרצח, עבירה של סיוע לפציעה בנסיבות מחמירות ועבירה של סיוע לגרימת חבלה של ממש וכן עבירות של ייצוא וייבוא וסחר בסמים מסוכנים, כשאלה בוצעו בזמן שהמבקש שימש כמנהל וכדמות מרכזית בארגון הפשיעה הבינלאומי. המדובר באישומים חמורים ביותר אשר המסוכנות העולה מהם ברורה, עליה עמד בית המשפט העליון בהחלטותיו כפי שפורטו לעיל, ואיני רואה לשוב ולהכביר מילים על כך.

מסוכנות זו יחד עם חשש לשיבוש הליכי משפט ולהימלטות מן הדין הן שעמדו ביסוד ההחלטה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים.

קעת נטען כי בשל שינוי נסיבות הקשורות במצב הנפשי והכלכלי של המבקש ושל מפקחו העיקרי וכן של בני הבית בו הוא שוהה במעצר בפיקוח אלקטרוני וכי בשל חלוף הזמן לצד הזמן הצפוי להימשכות ההליכים בפרשה מורכבת זו מתקיימת הצדקה להקל בתנאי מעצרו בדרך של הסרת הפיקוח האלקטרוני. אלא שלאחר שעיינתי בכתב האישום, בהחלטות שניתנו שעד כה ובטענות הצדדים, אני סבור כי לא מתקיימת עילה המצדיקה את הבקשה לעיון חוזר בנושא המעצר.

אני סבור כי בנסיבות המיוחדות והמורכבות של הפרשה בה מעורב המבקש ונוכח מסוכנותו הגבוהה אין בזמן שחלף מאז שניתנה ההחלטה על מעצרו לעלות כדי זמן ניכר המצדיק עיון חוזר בה. חלוף הזמן הוא מושג הנבחן בהיבט היחסי אל מול כלל נסיבות המקרה. במקרה הנדון לאור מאפייניו החריגים, אין בתקופת המעצר בכלל ואף לא בתקופה בה נתון המבקש תחת פיקוח אלקטרוני להוות פרק זמן בלתי מידתי לאור ההכרח בהגנה על ביטחון הציבור ועל תקינות ההליך השיפוטי.

באשר לשינוי נסיבות, נטען כאמור כי מעצרו הממושך של המבקש גורם לנזק נפשי וכלכלי לו ולאחיו המשמש כמפקחו העיקרי, כי בשל כך נוצר מתח רב בין השניים הפוגע במרקם המשפחתי של בני הבית בו שוהה המבקש. אין מדובר בשינוי נסיבות אשר לו היה ידוע בעת שניתנה החלטת המעצר, היה משנה את נקודת האיזון, אלא בנסיבות הנוצרות במהלך המעצר והן צפויות נוכח טבעו של המעצר. עם זאת, הפתרון לקשיים הנובעים מהמעצר אינו מצוי בהסרת הפיקוח האלקטרוני והפיקוח האנושי על המבקש, אלא במציאת חלופות למפקחים ולכתובת המעצר. על פי החלטת המעצר מיום 2.2.17 אושרו למבקש ארבעה מפקחים. לפיכך וככל שקיים צורך הרי שאת תפקידו של אחיו של המבקש כמפקח עיקרי יכולים להחליף המפקחים האחרים או מי מהם. ככל שנדרש, יכול בא כוח המבקש אף להציע מפקחים נוספים שיעמדו למבחן שירות המבחן ובית המשפט ויצטרפו למעגל הפיקוח במטרה להקל עליו. באשר לכתובת

המעצר, ניתן למצוא לה חלופה, וככל שתוצע כזו הרי שתיבחן כמקובל.

בא כוח המבקש טען אף לאפליית המבקש על פני נאשמים אחרים ששחררו לחלופת מעצר, ואולם לא נקב בשמותיהם ולא פירט נקודות שוויון רלוונטיות, ואפשר כי לא בכדי. טענה זו הועלתה על ידי המבקש במסגרת הדיון בבקשה השישית להארכת מעצרו, ועל כך נתן בית המשפט העליון דעתו, רק לאחרונה, ביום 29.3.18. אפנה לדברי בית המשפט בעניין זה אשר אף צוטטו לעיל, ואין אני מוצא להידרש לטענה זו מעבר לכך.

כעתירה חלופית ביקש הסניגור להורות על הסרת הפיקוח האנושי על המבקש בשל הקשיים שתיאר, בעת שהמבקש שוהה בבית המשפט לצורך דיונים וכן להורות על צמצמו למספר ימים או למספר שעות. אלא שאין לכך כל היתכנות חוקית. די להפנות בהקשר זה לדברי בית המשפט העליון בעניין איינאו שאוזכר לעיל:

"כאמור, מעצר בפיקוח אלקטרוני איננו חלופת מעצר. ההנחה הגלומה במעצר היא שבית המשפט נוכח לראות שאין בנמצא חלופה שתוכל להפחית את המסוכנות של הנאשם. העדר פיקוח אנושי במצב כזה אינו עולה בקנה אחד עם תכליתו של המעצר בפיקוח אלקטרוני ומתעלם ממעמדו הנורמטיבי של מעצר בפיקוח אלקטרוני כמעצר של ממש. במקרים חריגים המאפשרים הקלה והעדר פיקוח אנושי, הרי שלגביהם ככלל יש לבחון חלופת מעצר, ולא מעצר בפיקוח אלקטרוני ללא מפקח אנושי".

אינני מתעלם ולו בשמץ מהקשיים הרבים המוטלים על אחיו של המבקש המשמש כמפקחו. למעשה, כפי אשר תואר לפני על ידי בא כוח המבקש, כמו גם על ידי האח, מצוי אף הוא במעצר בית, לפי שאין מי אשר יישא עמו בנטל. אלא שהפתרון למצוקה זו, אינו בביטול האיזוק האלקטרוני והוא אינו מחויב המציאות לנוכח האמור לעיל. לנוכח ההלכה לפיה אין איזוק אלקטרוני ללא פיקוח אנושי, ממילא התוצאה היא שבקשת המבקש- שבעת קיומם של הדיונים המשפטיים בתיק העיקרי, יהיה פטור המבקש מליווי ופיקוח הן בדרך לבית המשפט, כמו גם בבית המשפט ובדרך חזרה למקום המעצר באיזוק אלקטרוני- נדחית.

באשר להרחבת חלון ההתאוווררות, אינני מתעלם מהחלטת בית המשפט העליון בעניין פלוני. עם זאת ובהתאם להוראת סעיף 22ד(1)(ג) (2) לחוק המעצרים, אני מוצא טעמים מיוחדים המצדיקים הרחבת החלון הקיים בהתחשב בכך שהמבקש נתון תקופה ארוכה בתנאים מגבילים- מעצר ומעצר בפיקוח אלקטרוני- וכן בהתחשב בקשיים אותם תיאר בא כוחו בקשר לשהות המבקש בחדר בדירה קטנה ולמרקם המשפחתי בין בני הבית. **על כן אני מורה על הרחבת חלון ההתאוווררות בשעה אחת, כך שיחול בכל יום בין השעות 18:00-20:00. מובן הוא כי יציאת המבקש תיעשה בליווי ובפיקוח מי ממפקחיו.**

לאור כל האמור לעיל, ומלבד לעניין הרחבת חלון ההתאוווררות, הבקשה לעיון חוזר נדחית.

המזכירות תעביר החלטה זו לבאי כוח הצדדים, וליחידה הממונה על הפיקוח האלקטרוני בשב"ס.

ניתנה היום, י' סיוון תשע"ח, 24 מאי 2018, בהעדר הצדדים.